

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0114/2003

1 april 2003

VERSLAG

over het jaarverslag 2000 van het MEDA-programma
(COM(2001) 806 – C5-0524/2002 – (2002/2235(INI)))

Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie

Rapporteur: Yves Piétrasanta

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE	6
TOELICHTING	16
ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN, MENSENRECHTEN, GEMEENSCHAPPELIJKE VEILIGHEID EN DEFENSIEBELEID	23
ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GELIJKE KANSEN	28
ONTWERPRESOLUTIE B5-0536/2002	30

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 28 december 2001 deed de Commissie het Parlement haar jaarverslag 2000 van het MEDA-programma (COM(2001) 806 – C5-0524/2002 - 2002/2235 (INI)) toekomen dat ter informatie werd verwezen naar de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie.

Op 21 november 2002 deelde de Voorzitter van het Parlement mede dat de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie toestemming was verleend tot opstelling van een initiatiefverslag over dit onderwerp, overeenkomstig artikel 47, lid 2 en artikel 163 van het Reglement, en dat de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid en de Commissie begrotingscontrole waren aangewezen als medeadviserende commissies.

Op 19 december 2002 maakte de Voorzitter van het Parlement bekend dat dit jaarverslag eveneens verwezen was naar de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen als medeadviserende commissie.

De Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie benoemde reeds op haar vergadering van 19 maart 2002 Yves Piétrasanta tot rapporteur.

Op haar vergadering van 20 maart 2003 besloot de commissie de volgende resolutie in haar verslag op te nemen:

- B5-0536/2002 van Jorge Salvador Hernández Mollar, over een Euro-Arabisch ondernemingsverbond; verwezen op 13 januari 2003; ten principale: Commissie Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie

De commissie behandelde het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 3 december 2002, 23 januari, 19/20 februari en 25 maart 2003.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 42 stemmen voor en 2 tegen haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Carlos Westendorp y Cabeza (voorzitter), Peter Michael Mombaur (ondervoorzitter), Yves Piétrasanta (ondervoorzitter en rapporteur), Jaime Valdivielso de Cué (ondervoorzitter), Sir Robert Atkins, Luis Berenguer Fuster, Guido Bodrato, Giles Bryan Chichester, Nicholas Clegg, Willy C.E.H. De Clercq, Harlem Désir, Concepció Ferrer, Norbert Glante, Michel Hansenne, Hans Karlsson, Werner Langen, Caroline Lucas, Erika Mann, Eryl Margaret McNally, Angelika Niebler, Seán Ó Neachtain, Reino Paasilinna, Paolo Pastorelli, Elly Plooij-van Gorsel, Imelda Mary Read, Paul Rübig, Esko Olavi Seppänen, Roseline Vachetta, W.G. van Velzen, Olga Zrihen Zaari, Per-Arne Arvidsson, (verving Bashir Khanbhai) María del Pilar Ayuso González, (verving John Purvis) Freddy Blak, (verving Marianne Eriksson), Dorette Corbey, (verving Rolf Linkohr) Marie-Hélène Descamps, (verving Dominique Vlasto), Francesco Fiori, (verving Umberto Scapagnini), Christos Folias (verving Konrad K. Schwaiger), Glyn Ford, (verving Gary Titley), Cristina García-Orcoyen Tormo (verving Alejo Vidal-Quadras Roca), Alfred Gomolka (verving Christian Foldberg Rovsing), Roger Helmer (verving Godelieve

Quisthoudt-Rowohl), Samuli Pohjamo, Bernhard Rapkay (verving Mechtild Rothe) en Laura González Álvarez.

De adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid en de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen zijn bij dit verslag gevoegd; de Commissie begrotingscontrole heeft op 9 juli 2003 besloten geen advies uit te brengen.

Het verslag werd ingediend op 1 april 2003.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het jaarverslag 2000 van het MEDA-programma COM(2001) 806 – C5-0524/2002 – (2002/2235(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het verslag van de Commissie (COM(2001) 806 – C5-0524/2002),
 - gezien het verslag van de Commissie aan de Raad over een nieuwe Europees-mediterrane bank (SEC(2002) 218),
 - gezien het jaarverslag 2001 van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement inzake het communautair ontwikkelingsbeleid en de tenuitvoerlegging van de buitenlandse hulp (COM(2002) 490),
 - gezien het in mei 2001 door Eva-EU Association opgestelde evaluatieverslag over de financiële bijstand aan de mediterrane landen die onder het MEDA-programma vallen, in de vorm van hetzij door de EIB verstrekt en beheerd risicokapitaal hetzij rentesubsidies op door de EIB verstrekte leningen,
 - gezien het speciale verslag nr. 1/2002 van de Europese Rekenkamer over macrofinanciële bijstand (MFB) aan derde landen en structurele aanpassingsfaciliteiten (SAF) in de mediterrane landen¹,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad van Göteborg betreffende de nadruk op een strategie gericht op het opnemen van milieubescherming en duurzame ontwikkeling in het EU-ontwikkelingsbeleid,
 - gelet op artikel 47, lid 2 en artikel 163 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie en de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid en de Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen (A5-0114/2003),
- A. onder verwijzing naar zijn resoluties van 12 juli 2000 over het MEDA1-programma², in het bijzonder de uitvoering van dit programma in de periode 1995-1999, en zijn voorstellen voor verbetering van het beheer van het programma en verlegging van de prioriteiten,
- B. vaststellende dat in de periode van toepassing van MEDA 1 de verhouding betalingen/vastleggingen voor het deel hulp in de vorm van niet-terugvorderbare steun zeer laag was en dat volgens het jaarverslag MEDA 2000 de voornaamste oorzaken hiervoor waren: de lange duur van de onderhandelingen, het meerjarige karakter van bepaalde operaties, de beperkte bestuurlijke capaciteit van de MEDA-landen en de

¹ PB C 136 van 7.6.2002.

² PB C 135 van 7.5.2001, blz. 159-170 en PB C 135 van 7.5.2001, blz. 62 –68.

complexiteit van de procedures van het programma,

- C. tevens vaststellende dat sinds 15 december 2000, na wijziging van de basisverordening nr. 148/96¹ door verordening (EG) nr. 2698/2000², het programma MEDA 2 in werking is getreden; dat de aangebrachte wijzigingen de doelstelling van het programma onverlet laten en hoofdzakelijk ten doel hadden de besluitvormingsprocedures te rationaliseren, de doelmatigheid van de structurele aanpassingsfaciliteiten (SAF) te vergroten en een oplossing te vinden voor de slechte opname van de kredieten,
- D. zich verheugend over het feit dat in maart 2002 een methodologische leidraad voor de programmering en tenuitvoerlegging van de budgettaire steun aan derde landen is gepubliceerd en de wens uitsprekend dat deze leidraad ertoe kan bijdragen om in MEDA 2 de problemen inzake bureaucratische rompslomp en toegang tot de financiële middelen te corrigeren die de uitvoering van MEDA 1 hebben bemoeilijkt,
- E. eraan herinnerende dat MEDA 2 voor de periode 2000-2006 de beschikking heeft over een financieel referentiebedrag van 5.350 miljoen euro voor de periode 2000-2006 en dat hierbij nog de machtiging aan de EIB voor een lening ter hoogte van 6.400 miljoen euro komt alsook een extra bijdrage van 1.000 miljoen euro die de EIB uit haar eigen middelen uittrekt voor transnationale projecten,
- F. constaterende dat de bilaterale samenwerking met negen MEDA-landen op basis van bilaterale akkoorden in 2000 ongeveer 82% van de in het kader van het MEDA-programma vastgelegde bedragen vertegenwoordigde (van een bedrag van 879 miljoen euro aan vastleggingen op begrotingslijn B7-410) en dat dezelfde trend zich ook voor de betalingen in 2001 heeft afgetekend met een bedrag van 403,7 miljoen euro, waarvan 84,5% naar bilaterale samenwerking en de rest, 14,5%, naar regionale projecten gegaan is,
- G. vaststellende dat de Rekenkamer in haar speciaal verslag nr. 1/2000 van 23 mei 2002 over macrofinanciële bijstand (MFB) aan derde landen en structurele aanpassingsfaciliteiten (SAF) in de mediterrane landen heeft geconstateerd:
 - a) met betrekking tot de SAF, dat 'de Commissie geen documentatie bijhoudt over de grondslag van de besluiten betreffende het totaalbedrag van het programma of over de timing en het bedrag van de tranches' (punt 20),
 - b) in verband met de voorwaarden voor SAF, dat 'in de financieringsovereenkomsten niet duidelijk wordt aangegeven welke voorwaarden overeenstemmen met die van de Bretton Woods Instellingen, en welke slechts door de Commissie worden gesteld' (punt 25),
 - c) 'er geen systematische onafhankelijke evaluaties van afzonderlijke SAF-acties als volledige programma's plaatsgehad hebben' (punt 62),
- H. onderstrepende dat Eva-EU Association in haar evaluatie van de door de EIB beheerde middelen (risicokapitaal en rentesubsidies) aanbevelingen heeft gedaan die nog steeds

¹ PB L 189 van 30.7.1996, blz. 1.

² PB L 311 van 12.12.2000, blz. 1.

gelden voor MEDA 2, met name vergroting van het potentieel van deze middelen, de rol van de EIB bij het selecteren van doelsectoren en ontvangers van hulp, de coördinatie en complementariteit van de middelen en activiteiten van de EU in de MEDA-landen en kwantitatieve indicatoren voor de selectie van projecten,

- I. verlangend dat in het algemeen de invloed van de samenwerkingsprojecten op de mensenrechten systematisch wordt geëvalueerd, ook in het jaarverslag van de Commissie over de MEDA-programma's, en dat aan de bilaterale instrumenten ter tenuitvoerlegging van de financiële steun voor MEDA soortgelijke voorwaarden worden verbonden als die welke zijn opgenomen in de associatieovereenkomsten; verzoekt de Commissie, de Raad en de partnerlanden deze kwesties prioritair te beschouwen en zich op coherente, consistente en doeltreffende wijze in te zetten voor de mensenrechten,
- J. benadrukkend dat de rol van de civil societies cruciaal is en nogmaals zijn steun betuigend aan het burgerforum Euromed waardoor de informele dialoog met de civil society nadrukkelijk wordt bevorderd en de lopende initiatieven ter verbetering van de vergaderstructuur van het forum aanmoedigend,
- K. erop wijzende dat een vrijhandelszone alleen kan functioneren en welvaart kan brengen als de economische, technologische en productiecapaciteit van de betrokken landen ongeveer op hetzelfde niveau ligt; er tevens op wijzende dat ongelijkheid en een preciaire maatschappelijke structuur met als gevolg uitsluiting en armoede de belangrijkste problemen zijn waarop het MEDA-programma zich moet richten,
- L. de Commissie verzoekende om een Eerste Regionaal Programma uit te werken inzake de participatie van de vrouwen aan het economische en sociale leven en de economische en sociale ontwikkeling (dit besluit werd reeds onder het Belgische voorzitterschap genomen - Regionaal Forum te Brussel, 14 juli 2001), opdat zo spoedig mogelijk blijken van belangstelling kunnen worden ingezonden en vervolgens goede praktijken kunnen worden verbreid;
- M. zich verheugende over de hervormingen gericht op rationalisering en deconcentratie, en met name over de verbetering van de verhouding betalingen/betalingsverplichtingen, maar verlangende dat de regionale dimensie van de programma's beter wordt ontwikkeld; opnieuw zijn steun betuigend aan het subregionale initiatief van het Agadir-proces;
- N. de noodzaak onderstrepende van een versterking van het Barcelona-proces om gemeenschappelijk het hoofd te kunnen bieden aan de belangrijkste uitdagingen waar het Euromediterrane gebied voor staat: bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad en corruptie; beheer van de migrantenstroom en gemeenschappelijke bestrijding van illegale immigratie door toepassing van het beginsel van een tussen de EU, de lidstaten, de derde landen die landen van herkomst en transitlanden zijn, gedeelde verantwoordelijkheid, tegelijkertijd met de invoering van een integratiebeleid ter vergemakkelijking van de legale migratie en het verkeer van personen en ter garantie van de eerbiediging, overeenkomstig de bepalingen van het internationale recht, van de rechten en waardigheid van het individu, een en ander met eerbiediging van de bepalingen van de op het IVE parlementaire Euromediterrane Forum te Bari aangenomen resolutie over migratie; eerbiediging en tenuitvoerlegging van de overeenkomsten op het gebied van de mensenrechten; de sociaal-economische verschillen en de noodzaak werkgelegenheid te

scheppen; verdediging en bescherming van het milieu en de maritieme veiligheid; onderstreept de noodzaak van grotere bewustmaking van het publiek van het Barcelona-proces;

- O. overwegende dat de Commissie en de EIB in het 'tussentijds evaluatieverslag' dat zij moeten uitbrengen overeenkomstig artikel 15 van verordening 2698/2000 rekening moeten houden met het door de Europese Conventie voorgestelde ontwerp van grondwet en in het bijzonder met artikel 12, lid 6 betreffende de gebieden ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp,
 1. bevestigt zijn steun aan het Euro-mediterraan partnerschap, in het bijzonder aan zijn financieel instrument, het MEDA-programma; is van mening dat economische en sociale ontwikkeling en democratie in de landen van het Middellandse-Zeegebied van fundamenteel belang zijn voor de toekomst van de Europese Unie zelf;
 2. verwelkomt de nieuwe bepalingen betreffende MEDA 2, die de voornaamste taken van het MEDA 1-programma voortzetten: hervorming van de economische en sociale structuren van de partnerlanden, verbetering van de leefomstandigheden van achterstandsgroepen en afzwakking van de gevolgen van de economische ontwikkeling en de integratie van de MEDA-landen in een vrijhandelszone op sociaal, cultureel en milieugebied;
 3. pleit voor sociale programma's voor steun aan minder-validen en regionale samenwerking ter bescherming van kinderen;
 4. is zich ervan bewust dat het MEDA 2-programma samenvalt met de fundamentele hervorming in 2001 van het beheer van de externe hulp van de EG en wenst dat het de snelheid, kwaliteit, uitwerking, transparantie en democratische controle van de communautaire projecten en programma's verbetert;
 5. stelt met belangstelling vast dat een Dienst voor Samenwerking EuropeAid is opgericht, die als enig orgaan tot taak krijgt de verschillende fasen van de projecten te beheren, wat positieve gevolgen kan hebben voor de verlichting van de last van het verleden, met name ten aanzien van de al sinds 1995 slapende betalingsverplichtingen;
 6. merkt op dat de relatieve vermindering van de vastleggingskredieten voor het MEDA-programma gepaard is gegaan met een betere verhouding betalingskredieten/vastleggingskredieten; wijst voorts op de eerste positieve resultaten van de hervormingen bij het effectief verlenen van externe hulp, in het bijzonder de decentralisatie naar de delegaties; verwacht van de Commissie dat zij haar inspanningen voortzet om de kredieten efficiënter te besteden, maar ook om de zogenaamde "slapende" kredieten fors te verminderen (RAL);
 7. wenst op gezette tijden in kennis te worden gesteld van de samenstelling van het beheerscomité voor MEDA 2, de data en agenda's van de vergaderingen en de betreffende stukken;
 8. wenst dat de ambtenaren die zijn belast met de buitenlandse hulp van de Europese Unie regelmatig cursussen volgen op het gebied van de mensenrechten, zodat zij vertrouwd

raken met dit aspect van hun taak en dat zij kunnen toezien op de strikte toepassing van de "mainstreaming" inzake de mensenrechten;

9. onderstreept dat het verbeteren van het MEDA-programma niet alleen inhoudt dat vastleggingskredieten sneller en voor een groter deel worden uitgevoerd, maar ook dat men zich richt op de zaken waar het echt om gaat, zodat sprake is van een waar partnerschap dat de voorwaarden schept voor een vanuit sociaal en milieuoogpunt duurzame ontwikkeling uitgaande van doelstellingen die geënt zijn op de economische en sociale realiteit;
10. verwacht van de Commissie dat zij in overleg met de begunstigde landen duidelijker en preciezer bepaalt welke acties voorrang hebben ten einde de doeltreffendheid van de hulpverlening te vergroten en een degelijke controle mogelijk te maken; verzoekt de Commissie in het bijzonder te letten op de optimale omvang van de projecten om versnippering over een al te groot aantal moeilijk te controleren microprojecten tegen te gaan en er tegelijkertijd op toe te zien dat de hervormingen op duurzame wijze effect sorteren;
11. onderstreept tevens dat het idee van deconcentratie met overdracht van bevoegdheden van de zetel naar de delegaties diepgaande bestudering verdient en voortdurend moet worden getoetst;
12. is van oordeel dat de vooruitgang die sinds MEDA 2 is geboekt wat betreft de uitvoering van de begroting, in het licht van de belangrijkste taak van MEDA 2 gezien moet worden, te weten de uitdaging aan te gaan op vijf punten: de bevolkingsgroei, werkgelegenheid en migratie, globalisering, het schaarser worden van de hulpbronnen en het milieuvraagstuk;
13. beklemtoont de noodzaak om investeringen te stimuleren die de werkgelegenheid en een sociaal duurzame ontwikkeling bevorderen, daar zij onontbeerlijke factoren voor economische ontwikkeling zijn en stelt dat daarbij goed gebruik kan worden gemaakt van de ervaring met en de financiële bijstand van het MEDA-programma; meent voorts dat de Commissie technische bijstand aan potentiële investeerders moet kunnen verlenen en dat de voor hen bestemde leidraden voortdurend moeten worden bijgewerkt in samenwerking met de kamers van koophandel van de lidstaten van de Europese Unie;
14. meent dat de partnerlanden moeten worden aangemoedigd om een beleid van convergentie met de euro te voeren en hun wetgeving binnen de mediterrane regio op elkaar af te stemmen;
15. is van mening dat van de ervaring die is opgedaan met de totstandbrenging van de grote Europese markt, gebruik moet worden gemaakt om een homogeen normatief kader voor de euromediterrane vrijhandelszones op te bouwen en dat in de vrijhandelsakkoorden in het bijzonder aandacht moet worden besteed aan identieke regels van oorsprong voor producten;
16. is overtuigd van de noodzaak dat de oorzaken van deze vijf uitdagingen aangepakt moeten worden; dit vereist heroverweging van de structurele uitdagingen voor de MEDA-landen zoals handelsstromen, regionale ongelijkheid, inkomensverschillen tussen MEDA-landen onderling en tussen sociale klassen in de partnerlanden, een gunstig wettelijk en

institutioneel kader voor de totstandkoming van niet-gouvernementele initiatieven, een onderontwikkelde intermediaire financiële sector, een begrotingsbeleid waarbij de uitgaven niet onder controle zijn; meent dat daarom snel werk moet worden gemaakt van de Euromediterrane stichting voor de dialoog tussen culturen en beschavingen en van het Waarnemingscentrum voor migratie;

17. verzoekt de Commissie alle aandacht te besteden aan de projecten/acties met betrekking tot hervormingen op institutioneel vlak, aangezien zij zelf heeft geconstateerd dat de projecten onvoldoende effect sorteren wegens de gebrekkige vooruitgang bij de hervormingen in deze sector; verzoekt de Commissie nog voor de eerste lezing van de begroting voor 2004 door het Parlement verslag uit te brengen over de geboekte vooruitgang inzake institutionele hervormingen in de begunstigde landen;
18. herhaalt de voorstellen in zijn resolutie van 12 juli 2000¹, met name verhoging van de middelen die zijn bestemd voor regionale programma's en projecten met een Zuid-Zuid-dimensie, eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten en vermelding daarvan in alle programma's en projecten, definiëring van het begrip participatie van de bevolking, participatie van NGO's en het maatschappelijk middenveld in de projecten, naleving door de partnerlanden van de internationale milieuverdragen, rechtvaardige toegang van allen tot de fondsen zonder onderscheid naar geloof, geslacht of politieke gezindte;
19. stelt de Commissie - die het regionaal financieringsplan beheert en vaststelt - voor de financiële middelen voor regionale projecten geleidelijk te heroriënteren ten gunste van de regionale fondsen, zowel wat de vastleggingen als de betalingen betreft, voor de nog resterende periode van MEDA 2;
20. dringt aan op de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de beginselen van de Verklaring van Barcelona betreffende democratisering en de naleving van de mensenrechten en de horizontale en expliciete integratie van de genderdimensie in de drie pijlers van de associatierelatie, en bijgevolg ook op de incorporatie van de beginselen van eerbiediging en bevordering van de rechten van de vrouwen in de procedure van Barcelona;
21. betreurt de geringe omvang van de financiële steun die is toegekend aan de Middellandse-Zeelanden in het kader van het Europees initiatief voor de democratie en de bescherming van de mensenrechten, dat sinds de tenuitvoerlegging van MEDA 2 de programma's "MEDA democratie" heeft opgevolgd, en wenst een grotere en meer gediversifieerde keuze van begunstigde landen; spreekt zijn grote verontrusting uit over het besluit van de Commissie voor deze programma's geen landen uit te kiezen waarvan de civil society actief maar nog kwetsbaar is; verlangt dat in de toekomst het Europees Parlement naar behoren over de te begunstigen landen wordt geraadpleegd;
22. betreurt het dat in de NFP's (National Financing Plans) die de EU gesloten heeft met de zuidelijke mediterrane landen vrijwel geen sprake is van programma's op het gebied van de mensenrechten, het milieu en sociale dienstverlening; verzoekt de EG meer aan te dringen op de opnemings daarvan en aanzienlijke middelen te sluisen via onafhankelijke

¹ Resolutie over het jaarverslag MEDA 1998.

programma's met NGO's;

23. is van mening dat de ontplooiing van een onafhankelijk en dynamisch maatschappelijk middenveld centraal staat in de sociale en politieke ontwikkeling van de MEDA-landen; verzoekt de Commissie daarom een actief beleid van steun aan organisaties, verenigingen en onafhankelijke vakbonden te voeren;
24. betreurt ten eerste het uitblijven van een regeling van het Midden-Oostenconflict, hetgeen de voortgang van het ontwerp voor een Euro-mediterraan handvest voor vrede en stabiliteit ernstig belemmert, evenals de tenuitvoerlegging van de via MEDA gefinancierde programma's in deze regio; betreurt met name de huidige opschorting van het proces van projectidentificatie en programmering in Israël en Palestina, en wenst dat hieraan zo spoedig mogelijk een nieuwe impuls wordt gegeven in deze gekwelde regio die wordt geconfronteerd met een ongekeerde escalatie van geweld en is blootgesteld aan blind terrorisme waartegen MEDA de strijd dient voort te zetten;
25. herinnert aan de kritiek die de Rekenkamer uit in haar speciale verslag nr. 1/2002, in het bijzonder dat 'alle bepalingen betreffende de accountantscontrole van uitgaven voor SAF uit de financieringsovereenkomsten zijn verdwenen' (punt 47) en sluit zich aan bij de aanbeveling van de kamer dat "een grote mate van doorzichtigheid, verantwoordingsplicht en externe controle bij het beheer van de overheidsmiddelen van vitaal belang is om een goed bestuur te waarborgen en fraude en corruptie te helpen bestrijden" (punt 47);
26. verzoekt de Commissie op passende wijze gevolg te geven aan de opmerkingen van de Rekenkamer over SAF in de mediterrane landen; legt in het bijzonder de nadruk op de noodzaak van een goede follow-up van de acties, de accountantscontrole en de evaluatie van de acties/projecten;
27. wenst dat de EIB-leningen in de sector basisvoorzieningen en met name in de drinkwatervoorziening slechts een aanvulling vormen op de door de EG gefinancierde programma's, daar zij geen winstoogmerk hebben;
28. is verheugd over de vooruitgang die is geboekt bij de onderhandelingen over of sluiting van negen euro-mediterrane associatieovereenkomsten, maar wijst erop dat het voornaamste criterium voor het toekennen of opschorten van MEDA-fondsen de eerbiediging van de mensenrechten door de MEDA-landen is;
29. verzoekt de Commissie om informatie te verstrekken over de daadwerkelijke uitvoering van de financiële verplichtingen die in het kader van de programma's MEDA 1 en MEDA 2 (lopende fase) zijn aangegaan ter ondersteuning van de effectieve participatie van de vrouwen aan het economische en sociale leven en ter financiering van voorbereidende acties en pilootprojecten voor de voorlichting en vorming betreffende het beleid ter bevordering van de gelijkheid tussen de geslachten;
30. bevestigt opnieuw het economische zowel als het geopolitieke belang van de vorming van een stabiliteitszone in het Middellandse-Zeegebied en van een geconsolideerd Euro-mediterraan partnerschap; verheugt zich over de recente associatieovereenkomst met Egypte, Algerije en vervolgens met Libanon, alsmede over de nieuwe bepalingen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken en de bestrijding van het terrorisme die in deze

overeenkomsten zijn opgenomen, en moedigt de spoedige ratificatie en tenuitvoerlegging aan van deze overeenkomsten, waarin alle aspecten van onze economische, politieke, sociale, culturele en humanitaire betrekkingen aan bod komen; wijst er met klem op dat de associatieovereenkomsten zich in geen geval mogen beperken tot een geleidelijke invoer van een vrijhandelszone; roept de partijen op tot een spoedige afsluiting van de onderhandelingen over de overeenkomst Syrië/EU om aldus het netwerk van euromediterrane associatieovereenkomsten te voltooien;

31. moedigt de voortzetting aan van bijeenkomsten en ad-hocbesprekingen over onderwerpen als de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad, drugs- en mensenhandel, mensenrechten en justitie, immigratie, sociale integratie van migranten alsmede de terugkeer naar hun land, met inachtneming van de internationale instrumenten op het gebied van de rechten van de mens en van vluchtelingen, en ondersteunt daartoe de MEDA-programma's voor ontwikkeling in de gevoelige regio's; verheugt zich over de opzet van workshops ter vergemakkelijking van de toepassing van de associatieovereenkomsten door de respectieve regeringen en wijst erop dat de programma's ter bevordering van democratie en mensenrechten onverbrekkelijk met de tenuitvoerlegging van deze overeenkomsten verbonden zijn;
32. betreurt het dat de kredieten voor regionale samenwerking absoluut onvoldoende zijn en wijst op de noodzaak om de bilaterale en regionale samenwerking in evenwicht te brengen; onderstreept dat projecten die in dit verband van primordiaal belang zijn betrekking hebben op de drinkwatervoorziening en irrigatie, de veiligheid op zee, hernieuwbare vormen van energie, nieuwe technologieën (uitrusting en opleiding) en ontwikkeling;
33. stelt voor het zesde kaderprogramma te gebruiken voor onderzoek op het gebied van milieu, op autonome voedselvoorziening gerichte landbouw en in het bijzonder waterbeheer ten einde adequate oplossingen te vinden die passen bij de vaak uiterst kwetsbare ecosystemen in deze regio's en iedereen toegang tot kwalitatief degelijke goederen en diensten te waarborgen;
34. stelt voor meer de nadruk te leggen op hernieuwbare energiebronnen, betreurt het gebrek aan samenwerking op dit gebied tot dusver en wenst jaarlijks op de hoogte te worden gehouden van de stand van zaken van projecten;
35. herinnert eraan dat het Middellandse-Zeegebied de grootste verscheidenheid aan landbouwgewassen en zaden van alle gematigde gebieden heeft, die bewaard moet blijven; wenst dat er meer aandacht aan de agrodiversiteit wordt besteed door uitvoering van projecten gericht op de boeren, de handel, de consumenten en ook in de politieke kringen;
36. wenst dat alles in het werk wordt gesteld met het oog op de ontwikkeling van de informatiemaatschappij en het gebruik van het internet en alle overige nieuwe elektronische communicatiesystemen, waarbij de partners gevraagd moet worden om te investeren in scholing en onderwijs in schoolverband;
37. verzoekt de Commissie programma's voor te stellen voor regionale samenwerking op het gebied van opleiding en omscholing en daarbij het uitwisselen van ervaring en mensen op

het gebied van hervorming en modernisering van onderwijs- en opleidingssystemen te stimuleren, in het bijzonder in het licht van de migratiestromen;

38. beveelt de Commissie en de lidstaten aan te ijveren voor technologische ontwikkeling en wetenschappelijk onderzoek in de landen op de zuidelijke oever van het Middellandse Zee-gebied; pleit in dit verband voor synergie, uitwisseling tussen universiteiten, steun aan de oprichting van technologische topinstituten in deze landen en hun deelname aan wetenschappelijk onderzoek in Europa en aan het zesde kaderprogramma voor O&O in het algemeen;
39. herhaalt zijn steun aan de officiële invoering van een Euromediterrane parlementaire vergadering op de ministerconferentie Euromed te Napels (2-3 december 2003), die moet uitgroeien tot een van de instellingen van het proces van Barcelona waarbij het beginsel van wederzijdse bijstand tussen de ministeriële en de parlementaire organen van het proces wordt ingevoerd en de vergadering de bevoegdheid wordt verleend om aanbevelingen aan de ministeriële organen te doen; dringt aan op actieve participatie van de Euromediterrane parlementen op de volgende vergadering van het Parlementair Forum Euromed op Kreta;
40. wenst dat de invoering wordt overwogen van een speciaal visum ter vereenvoudiging van het verkeer van zakenlieden, universitaire medewerkers, onderzoekers, studenten, journalisten en sociale partners, die deelnemen aan het Euromediterraan partnerschap;
41. stelt de Commissie voor een databank op te zetten betreffende de activiteiten van Europese bedrijven die een vestiging hebben in of handelen met zuidelijke mediterrane landen, een en ander overeenkomstig haar beginselen en beleid ten aanzien van de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven;
42. verzoekt de Commissie in haar jaarverslagen statistieken over de spreiding van de projecten en de betreffende bedragen op te nemen, onderverdeeld naar soort actoren en de aanpassing ervan aan criteria zoals "mainstreaming";
43. stelt dat de totstandbrenging van een dicht en goed functionerend economisch netwerk in de MEDA-landen afhankelijk is van het bevorderen van de ontwikkeling van de particuliere sector, met name het MKB, en de financiering van de nodige infrastructuur;
44. verheugt zich over de oprichting van de Groep der Wijzen voor de dialoog tussen de volkeren en de culturen; verzoekt de Raad en de Commissie dringend om spoedige oprichting van de Euromediterrane Stichting voor de dialoog tussen de volkeren en culturen die evenals het Waarnemingscentrum voor migraties werd goedgekeurd in het actieplan van Valencia;
45. staat achter het besluit van de Europese Raad van Barcelona om in het kader van de EIB een Euro-mediterrane investerings- en partnerschapsfaciliteit te creëren met als doel de omvang van de leningen van de EIB in de MEDA-landen op 2 miljard euro per jaar te brengen en daarbij de klemtoon op de ontwikkeling van de particuliere sector te leggen en erop toe te zien dat de leningen in overeenstemming met de criteria inzake duurzame ontwikkeling worden gebruikt; is van mening dat het verzoek van de Europese Raad van Laken aan de Commissie om na te gaan of er een Europees-mediterrane bank opgericht

moet worden, zinvol is en verduidelijkt moet worden;

46. wijst er nogmaals op dat zodra het proces van de uitbreiding naar het Oosten zal zijn voltooid, het Middellandse-Zeegebied voor de Unie de meest nabije strategische grens wordt, en verzoekt daarom de Euromediterrane partners om spoedige tenuitvoerlegging van het op de vijfde ministersconferentie in Valencia goedgekeurde actieplan;
47. verzoekt de Commissie projecten op te stellen die zijn aangepast aan de specifieke situatie van elk land, en wenst dat deze gedifferentieerde evaluatie vergezeld gaat van ondersteunende stimuleringsprogramma's mede met het oog op een endogene ontwikkeling, gericht op het scheppen van een dynamische en productieve sociale structuur, in constructieve samenwerking met de regeringen van de partnerlanden; herinnert aan het feit dat de uitbreiding en het Barcelona-proces elkaar aanvullen en wijst met klem op de noodzaak de bestaande en toekomstige lidstaten te herinneren aan de verplichtingen van de EU ten aanzien van het Middellandse-Zeegebied; wenst dat de Balkanlanden deelnemen aan de parlementaire dialoog en dat een CARDS/MEDA-samenwerkingsprogramma wordt opgezet; herinnert de Commissie aan de noodzaak het beleid van de Europese Unie ten aanzien van de nieuwe buurlanden te stutten op een systematisch en coherent beleid ter bevordering van de mensenrechten;
48. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Rekenkamer, de Europese Investeringsbank, de parlementen van de lidstaten en de regeringen en parlementen van de mediterrane partnerlanden.

TOELICHTING

Het MEDA-programma (MEsures D'Accompagnement- flankerende maatregelen) heeft een lange geschiedenis. Op de vergaderingen van de Europese Raad van Lissabon (juni 1992), Korfoe (juni 1994) en Essen (december 1994) werd de noodzaak onderstreept het Middellandse-Zeebeleid van de EU krachtiger aan te pakken teneinde ervoor te zorgen dat het Middellandse-Zeegebied een gebied zou worden waar wordt samengewerkt om vrede, veiligheid, stabiliteit en duurzame economische ontwikkeling te garanderen. In verscheidene mededelingen van de Commissie en conclusies van de Europese Raad werden de uitdagingen, prioriteiten, richtsnoeren voor het creëren van een Euro-mediterrane economisch vrijhandelsgebied geanalyseerd, werd daarvoor financiële steun uitgetrokken en werden samenwerkingsmechanismen ingevoerd¹.

Op de Euro-mediterrane conferentie van de 15 ministers van Buitenlandse Zaken van de lidstaten en die van de 12 partnerlanden², in november 1995, werden belangrijke besluiten genomen en partnerschappen vastgesteld op drie terreinen: i) een politiek en veiligheidspartnerschap, ii) een economisch en financieel partnerschap, iii) een sociaal en humaan partnerschap. De besluitvorming voor Verordening nr. 1488/96/EG³ betreffende MEDA 1 kwam op deze Conferentie tot stand overeenkomstig het proces van Barcelona. Ook werd er een Euro-mediterraan comité opgericht, samengesteld uit 8 ambtenaren van de Trojka van de EU en 12 ambtenaren van elk mediterrane land, dat de vergaderingen van de ministers van Buitenlandse Zaken moet voorbereiden.

MEDA 1 was bedoeld voor een periode van vijf jaar (1995-1999) en er werd € 3.435 miljoen voor uitgetrokken op een totaal van € 4.685 miljoen aan kredieten die aan de 12 mediterrane partners werden toegekend. In mei 2000 heeft de Commissie echter besloten een hervorming door te voeren in de buitenlandse hulp, teneinde de kwaliteit te verbeteren en de termijnen voor de tenuitvoerlegging te verkorten. Deze belangrijke hervorming heeft geleid tot een herziening van het MEDA-programma middels aanneming van Verordening (EG) 2698/2000⁴ tot wijziging van de basisverordening 1488/96/EG, waarmee de tweede fase wordt ingevoerd: MEDA 2.

De rapporteur van dit initiatiefverslag wil de werking onderzoeken van het MEDA 1-programma en de resultaten ervan zoals die blijken uit het Jaarverslag 2000, opgesteld overeenkomstig artikel 15 van Verordening 1488/96/EG, het Verslag van de Rekenkamer⁵ en het evaluatieverslag van de EVA-EU Association⁶.

Vervolgens zal de rapporteur MEDA 2 behandelen d.w.z. de ervaring die daarmee de eerste drie jaren (2002-2002) werd opgedaan, rekening houdend met twee belangrijke

¹ Zie Europese Commissie: "Versterking van het Middellandse-Zeebeleid van de EU: naar een Euro-mediterraan partnerschap", EU-bulletin, supplement 2/95, voor een analyse en de geschiedenis van het MEDA-programma.

² Algerije, Cyprus, Egypte, Israël, Jordanië, Libanon, Malta, Marokko, de Palestijnse Autoriteit, Syrië, Tunesië en Turkije.

³ PB L 189 van 30.7.1996, blz. 1-9.

⁴ PB L 311 van 12.12.2000, blz. 1-7.

⁵ Speciaal verslag nr. 1/2002 over macro-financiële bijstand (MFB) aan derde landen en structurele aanpassingsfaciliteiten (SAF) in de mediterrane landen.

⁶ *Evaluation of Financial Assistance for the Mediterranean Countries managed by the EIB on behalf of the EC*, Final Report, may 2001.

gebeurtenissen: de uitbreiding van de EU van 15 tot 25 leden en het Verdrag van Nice, alsmede de lopende werkzaamheden van de Europese Conventie, en zich buigen over de *vijf* problemen waarmee de MEDA-landen worden geconfronteerd: a) de bevolkingsgroei, b) werkgelegenheid en migratie, c) globalisering, d) het schaarser worden van de natuurlijke hulpbronnen, e) het milieu en de mensenrechten.

Wat is het MEDA 1-programma?

Het MEDA-programma vormt het belangrijkste onderdeel van de financiële samenwerking in het kader van het Euro-mediterrane partnerschap voor de periode 1995-1999. In 1995 en 1996 heeft het MEDA-programma geleidelijk de bestaande financiële instrumenten (vooral de financiële protocollen) vervangen. Het vertegenwoordigde in 1998 bijna 90% van alle voor het Middellandse-Zeegebied aangegane betalingsverplichtingen van de EU-begroting. De 12 begunstigde landen waren: Algerije, Cyprus, Egypte, Israël, Jordanië, Libanon, Malta, Marokko, Syrië, Tunesië, Turkije, de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever.

Het belangrijkste doel van MEDA, vastgesteld na de herziening van het programma middels verordening nr. 2698/2000 over MEDA 2, is simpel: "economische en maatschappelijke structuren te hervormen en de gevolgen te verzachten die op sociaal en milieugebied kunnen voortvloeien uit de economische ontwikkeling"¹.

Deze *diepgaande hervorming* had *drie* doelstellingen: 1. versterking van de politieke stabiliteit en democratie; 2. invoering van een vrijhandelszone; 3. inachtneming van de sociale en culturele dimensie. Voor de verwerkelijking van deze drie doelstellingen zijn drie communautaire financieringsinstrumenten ingeschakeld:

- i) niet-terugvorderbare steun beheerd door de Europese Commissie
- ii) risicodragend kapitaal, verstrekt en beheerd door de EIB
- iii) rentesubsidies voor de door de EIB verstrekte leningen, met een drempel van 3%.

Er zijn twee categorieën financieringen: a) bilaterale samenwerking op basis van de bilaterale protocollen en b) regionale samenwerking op basis van het proces van Barcelona ter bevordering van de samenwerking van de diverse partners.

In het jaarverslag MEDA 2000 wordt de *bilaterale* samenwerking van negen landen² behandeld waarbij men zich concentreert op de MEDA-acties in elk partnerland. Gesteund werden activiteiten zoals structurele aanpassingen, economische samenwerking, acties op sociaal gebied en op het gebied van het milieu en de plattelandontwikkeling.

De acties op het gebied van de *regionale* samenwerking van het MEDA 1-programma hadden betrekking op gebieden als de industriële samenwerking, het milieu, het vervoer, de informatiemaatschappij, energie en water. Het is echter het bedrag van de vastleggingen voor regionale acties dat het beste aangeeft hoezeer aan deze acties prioriteit wordt verleend: in 2000 bedroeg dit € 147, 2 miljoen, wat maar een klein gedeelte van de totale vastleggingen is.

¹ Zie art.1, eerste alinea van Verordening nr. 1488/96.

² Algerije, Egypte, Jordanië, Libanon, Marokko, Syrië, Tunesië, Turkije, de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook.

De criteria om voor de kredieten in aanmerking te komen zijn soepel. De begunstigden zijn niet alleen regeringen van de partnerlanden maar ook regionale autoriteiten, openbare agentschappen, plaatselijke culturele verenigingen, organisaties die het MKB ondersteunen, coöperatieve organisaties, universiteiten, stichtingen en niet-gouvernementele organisaties. De projecten die niet-terugvorderbare steun ontvangen, hebben ertoe bijgedragen dat alle drie de doelstellingen van MEDA¹ konden worden bereikt.

In MEDA 1 wordt ten opzichte van de andere steunmaatregelen aan derde landen een nieuwe methode ingevoerd: de opstelling door de begunstigde landen, in samenwerking met de EIB en de Europese Commissie, van nationale en regionale *indicatieve programma's*.

Ondanks deze nieuwe aanpak en ondanks de vernieuwingen die verband houden met de financieringsbronnen, was de verhouding betalingen – vastleggingen voor het gedeelte niet-terugvorderbare steun voor de periode 1995-1999 *zeer slecht*. Het percentage bedroeg 26%. Daarbij moet worden opgemerkt dat voor de periode 1995-1999 de vastleggingskredieten voor bijna 100% zijn besteed (het referentiebedrag bedroeg 3424,5 miljoen euro en overeenkomstig onderstaande tabel bedroeg het totaal aan kredieten 3300,7 miljoen euro):

Vastleggingen en betalingen MEDA per jaar, periode 1995-1999
(in miljoenen euro's)

	1995	1996	1997	1998	1999	Totaal
Vastleggingen	173	403	981	941	937	3435,00
Betalingen	50	155	211	231	243	890,0
Verhouding betalingen/ Vastleggingen	28,8%	38,0%	21,4%	24,3%	27,0%	26%*

* bij benadering

Bron: Jaarprogramma MEDA 2000, blz. 13, herzien volgens een schriftelijke mededeling van de Commissie aan de rapporteur.

De belangrijkste redenen voor de geringe omzetting van vastleggingen in betalingen zijn (volgens het Jaarverslag MEDA 2000, blz.19) dat:

- a) de tenuitvoerlegging van MEDA 1 aanvankelijk werd vertraagd door lange onderhandelingen;
- b) een aantal projecten een wat langere uitvoeringsduur vereisen, die 4 tot 6 jaar bestrijkt;
- c) de regionale projecten vaak vereisen dat een complex juridisch en financieel kader wordt geschapen en een looptijd hebben van verscheidene jaren (3 tot 5 jaar);
- d) deze landen een beperkte bestuurlijke capaciteit hebben om de gelden te besteden.

MEDA 2: een verbetering ten opzichte van MEDA 1?

De nieuwe verordening (EG) 2698/2000 is op 15 december 2001 in werking getreden. MEDA 2 beoogt bovendien belangrijke technische wijzingen aan te brengen ter

¹ Zie art. 2 van Verordening nr. 1488/96.

rationalisering en vereenvoudiging van de besluitvormingsprocessen zodat de projecten doeltreffender kunnen worden geprogrammeerd. De wijzingen hebben met name ten doel de verwachte gevolgen van de door MEDA te financieren acties beter te omschrijven door gebruik te maken van strategiedocumenten en nationale en regionale indicatieve programma's. Ook wordt voorzien in een verhoging van de capaciteit voor de tenuitvoerlegging van MEDA-projecten door de mogelijkheid te creëren de uitvoering van bepaalde projecten over te laten aan agentschappen in de begunstigde landen.

Drie beginselen waarop de herziening van het MEDA-programma is gebaseerd hebben geleid tot meer doeltreffendheid van het programma. Deze beginselen zijn: rationalisering van de procedures voor de indicatieve programma's; associatieovereenkomsten; de vankrachtwording van het Besluit 1999/468/EG van de Raad, dat noopte tot wijziging van de comitologie.

De indicatieve programma's zijn gebaseerd op de *strategiedocumenten* en bestrijken drie jaar. Bovendien zijn de financieringsplannen gebaseerd op de indicatieve programma's. De rentesubsidies zijn opgenomen in de nationale plannen. De projecten die risicodragend kapitaal betreffen daarentegen, zijn opgenomen in regionale financieringsplannen.

Volgens het jaarverslag 2001¹ hebben acht door MEDA begunstigde landen *associatieovereenkomsten* gesloten: Tunesië, Israël, Marokko, de OLP, Jordanië, Egypte, Libanon en Algerije. Alleen met Syrië worden nog onderhandelingen gevoerd. Deze overeenkomsten zijn gebaseerd op het beginsel van de geleidelijke invoering van *vrijhandel* tussen de EU en zijn mediterrane partners. Ook wordt in deze overeenkomsten voorzien in de institutionalisering van een politieke dialoog en sociale en culturele samenwerking. En dat alles gaat vergezeld van financiële samenwerking.

Wat de *comitologie* betreft blijft het comité MED een beheerscomité, maar de functie ervan is veranderd. Hierdoor werd het mogelijk vereenvoudigde procedures in te voeren voor de contracten en ook konden de termijnen worden bekort. Er werden nog andere wijzigingen aangebracht op de oorspronkelijke tekst van de verordening, hetgeen leidde tot vereenvoudiging van de procedures, met name door invoering van de raadpleging van het MED-comité in het stadium van de strategiedocumenten en de jaarlijkse controle op de structurele aanpassingsfaciliteiten. Ingeval van een negatief advies van het MED-comité is de Commissie verplicht de zaak aan de Raad voor te leggen, die 30 dagen de tijd heeft om verzet aan te tekenen. Heeft de Raad na deze termijn nog niet gereageerd, dan is de Commissie vrij om het advies van het MED-comité al dan niet te volgen.

De Commissie zal om de drie jaar een algeheel evaluatieverslag opstellen over de steun die de betrokken landen is verstrekt. Voor 30 juni 2006 zal de Raad de verordening opnieuw in behandeling nemen. Hij zal zich daarvoor met name baseren op een door de Commissie voor 31 december 2005 opgesteld verslag met voorstellen voor de toekomst van MEDA.

Het referentiebedrag van MEDA 2 is 5350 miljoen euro voor de periode 2000-2006. Bij de kredieten voor MEDA 2-programma moeten worden toegevoegd a) een lening van de EIB ter hoogte van 6400 miljoen euro; b) een extra subsidie van 100 miljoen euro uit de eigen

¹ Over het communautair ontwikkelingsbeleid en de tenuitvoerlegging van de buitenlandse hulp, COM(2002) 490.

middelen van de EIB voor transnationale projecten. Kortom de door het MEDA 2-programma begunstigde landen zullen kunnen beschikken over 12,75 miljard euro voor een periode van 7 jaar. Rest de vraag of MEDA 2 in staat zal zijn en over de soepelheid zal beschikken om de vijf economische en sociale problemen aan te pakken.

Met betrekking tot de begunstigde landen moet worden opgemerkt dat het nog steeds om twaalf landen gaat, maar in werkelijkheid worden het er negen omdat Cyprus en Malta op 1 mei 2004 zullen toetreden tot de EU. Turkije wordt niet buiten de bilaterale MEDA-samenwerking gehouden (dit land ontvangt zelfs de grootste bijdrage). De middelen voor de bilaterale samenwerking met Turkije worden weliswaar gefinancierd uit de begrotingslijn voor MEDA, maar zij worden beheerd door een ander directoraat-generaal van de Commissie, het DG uitbreiding. Dit is te verklaren uit het feit dat Turkije kandidaat is voor toetreding en daarom een specifieke bilaterale samenwerking met de EU heeft. Israël komt niet in aanmerking voor de communautaire middelen in het kader van de bilaterale samenwerking, en wel vanwege zijn hoge niveau van economische ontwikkeling (BBP). Israël neemt wel deel aan bepaalde regionale MEDA-programma's.

Beheer van de buitenlandse hulp

De Dienst voor samenwerking EuropAid is opgericht om het beheer van de programma's voor buitenlandse hulp, waaronder MEDA 2, op zich te nemen. De hervorming heeft nog een andere nog belangrijkere dimensie en wel op drie niveaus:

- i) afwikkeling van overjarige lasten
- ii) ontmanteling van de bureaus voor technische bijstand
- iii) tenuitvoerlegging van het beleid van decentralisatie.

Ten aanzien van de *overjarige lasten*, met name de sinds 1995 slapende betalingsverplichtingen, heeft de hervorming geleid tot een systematische herziening die de vastleggingen substantieel heeft verminderd. Het resultaat van deze operatie is bevredigend. De budgettaire situatie van het MEDA 2-programma is veranderd en zelfs verbeterd, zoals blijkt uit de volgende tabel:

	2000	2001	2002	Totaal
Vastleggingen	879,1	757,4	632,6	2269,1
Betalingen	330,5	403,7	588,7	1322,9
Verhouding	37,4%	53,0%	92,9%	59%*

*bij benadering

Bron: Schriftelijke mededeling van de Commissie aan de rapporteur

Deze cijfers zeggen natuurlijk niets over de inhoud van de programma's, noch over de vraag of zij beantwoorden aan de beginselen die worden verwoord in de EP-resolutie van 12 juli 2000.

Wat betreft de *ontmanteling* van de in Brussel en bij de delegaties gevestigde Bureaus voor technische bijstand heeft de hervorming tot een dubbel resultaat geleid: de Commissie voert het beheer in Brussel (DG: EuropeAid) terwijl de toepassing voor de MEDA-landen gebeurt door de 8 delegaties van het MEDA-gebied: Algerije, Tunesië, Marokko, Egypte, Jordanië, Syrië, Libanon en de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook (alleen een vertegenwoordiging).

Het begrip *decentralisatie* verdient dat we er wat langer bij stilstaan. Als alle delegaties van het Middellandse-Zeegebied de programma's buitenlandse hulp zouden moeten beheren zou het resultaat afhangen van drie factoren: a) het beheer door EuropeAid en de samenwerking met de diensten van de Commissie die de door de MEDA-landen voorgestelde indicatieve programma's beoordelen; b) de beschikbaarheid van financiële middelen en de mobilisatie van menselijke hulpbronnen; c) de aanpak van de *vijf* economische en sociale *problemen* van de MEDA-landen.

De feiten

Gewezen moet worden op *de handelsstromen*. De EU is dominant in de handelsbetrekkingen van de MEDA 2-landen, nl. voor 52%. Voor de Maghreblanden bedraagt dit percentage zelfs 70%. De handelsstromen tussen de MEDA-landen onderling daarentegen zijn erg zwak en bedragen minder dan 5%. In het Middellandse-Zeegebied bestaan echter vele regionale verschillen. Zo geldt voor de noordelijke landen (Frankrijk, Italië, Spanje, Griekenland en Portugal)

- a) dat zij 85% voor hun rekening nemen van de industriële productie en 85% van de vlees- en graanproductie,
- b) dat zij over 85% van de voorraad aan water beschikken en hun energiegebruik 86% bedraagt,
- c) dat zij 64% van de invoer en bijna 90% van de uitvoer van het Middellandse-Zeegebied voor hun rekening nemen.

Om de vijf bovengenoemde uitdagingen het hoofd te bieden is het uiterst belangrijk een oplossing te vinden voor de grote inkomensverschillen (het inkomen per inwoner in Syrië bedroeg in 2001 €990 tegenover € 5000 in Libanon) en het gebrek aan homogeniteit. In het jaarverslag 2001 luidt het: "De bevolking van het Nabije Oosten en Noord-Afrika die voor 70% onder de armoedegrens leeft, woont in plattelandsgebieden waar de levensomstandigheden in het algemeen zorgwekkender zijn dan in de steden." Er is geen wettelijk en institutioneel kader dat de ontwikkeling van niet-gouvernementele initiatieven stimuleert. De intermediaire financiële sector is onderontwikkeld. Het begrotingsbeleid wordt gekenmerkt door ongebeheerde uitgaven waardoor het evenwicht van de openbare financiën in gevaar wordt gebracht.

In dit verband wordt steun voor structurele aanpassing verleend in de vorm van zogenaamde Structurele Aanpassingsfaciliteiten (SAF), steun die rechtstreeks ten goede komt aan de begroting van de ontvangende landen. Beheer, transparantie en democratische controle worden echter steeds moeilijker omdat is bepaald dat de uitbetalingen *rechtstreeks* geschieden op de begroting van het begunstigde land. Om in aanmerking te komen voor SAF gelden bovendien de criteria van het IMF, die zeer streng zijn omdat alleen wordt gekeken naar de economische omstandigheden en niet naar de sociale omgeving. De Commissie heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van de SAF op zich genomen. Tot op heden is er geen garantie dat het controlemechanisme doorzichtig en doeltreffend is.

Kleine projecten op het gebied van plaatselijke ontwikkeling, de civil society, milieu etc. vormen het *sociale kapitaal* dat van groot belang is in de ontwikkelingslanden. Het sociale kapitaal is meestal gericht op problemen als werkloosheid en armoede, opzet van kleine ondernemingen zonder winst oogmerk en rechtstreekse ondersteuning van plaatselijke

initiatieven ter aanmoediging van de dialoog tussen de verschillende actoren en om de civil society te betrekken bij het besluitvormingsproces. Maar nogmaals, prioriteit geven aan kleine projecten van het sociale kapitaal vereist dat de prioriteiten en de subsidies worden herschikt.

De strategiedocumenten per begunstigd land roepen vragen op over hoe deze zijn opgezet, over de deelneming daaraan van de civil society en de betrokken groeperingen, de feitelijke tenuitvoerlegging ervan en het controlemechanisme. In het jaarverslag 2001 luidt het: "Tot slot zijn de projecten [...] onder de loep genomen door de uit vertegenwoordigers van verschillende diensten bestaande kwaliteitsondersteuningsgroep die onlangs is opgericht. Deze groep heeft elk project onderzocht op algemene samenhang, samenwerking en complementariteit met de geplande maatregelen." (blz. 132) Aangezien de procedure voor de voorbereiding en goedkeuring door de Commissie van de strategiedocumenten pas recentelijk is herzien, wil de rapporteur drie vragen opwerpen en wel een met betrekking tot de deelneming van de betrokken bevolking, een over de bescherming van het milieu (op natuurkundig en sociaal vlak) en een over "wie er baat bij heeft".

Wat de prioriteiten betreft moet worden opgemerkt dat het niet eenvoudig is om met vijf economische en sociale problemen de strijd aan te binden (het bevolkingsprobleem, werkgelegenheid en migratie, globalisering, vermindering van de hulpbronnen, het milieu en de sociale problemen). Daarom moet een goedgestructureerde strategie worden ontwikkeld, die wordt opgebouwd rondom een regionale economisch sterke en duurzame kern¹. Vanuit dit gezichtspunt heeft uw rapporteur in de resolutie specifieke voorstellen gedaan.

De gevolgen van de uitbreiding van de EU van 15 tot 25 lidstaten verdient eveneens onze aandacht omdat er nieuwe factoren kunnen zijn die verstoringen opleveren in de handel en de investeringen². De voormalige MEDA-landen Cyprus en Malta zullen voor de EU de economische zone gaan beïnvloeden voor de exploitatie van de maritieme bestanden het Middellandse-Zeegebied. De commerciële afhankelijkheid van de MEDA-landen van de EU-25 zal toenemen. De EU-25 zal minder afhankelijk zijn van de MEDA-landen op energiegebied. De EU-25 wordt voor rechtstreekse investeringen een interessantere regio dan de MEDA-landen. De EU-25 zal meer interne problemen krijgen en dreigt wellicht minder bereid te zijn en minder geduld te hebben om de problemen van de MEDA-landen te verzachten.

De nieuwe interinstitutionele verhoudingen die het gevolg zijn van het Verdrag van Nice houden ook verband met de kwestie van de uitbreiding (een commissaris per land, herweging van de stemmen in de Raad en vertegenwoordiging van de mediterrane landen in het EP). Dat vereist dus dat de toekomst van het MEDA-programma opnieuw wordt bezien. Met een meer diepgaand en communautair buitenlands beleid zal de EU de uitdaging aan moeten gaan haar prioriteiten en financiële middelen te herschikken. Zal het MEDA-programma daarvan het eerste slachtoffer zijn?

¹ Zie Driss Guerraoui, *Les Grands Défis Economiques de la Méditerranée*, EDISUD-France, 2001 voor een diepgaande analyse en een alternatieve strategie.

² Zie A.Tovias, "On the External Relations of the EU", *European Foreign Affairs Review*, 2001.

20 maart 2003

**ADVIES VAN DE COMMISSIE BUITENLANDSE ZAKEN, MENSENRECHTEN,
GEMEENSCHAPPELIJKE VEILIGHEID EN DEFENSIEBELEID**

aan de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie

inzake het jaarverslag 2000 MEDA-Programma
(COM(2001) 806 – C5-0524/2002 – 2002/2235(INI))

Rapporteur voor advies: Véronique De Keyser

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid benoemde op haar vergadering van 22 april 2002 Véronique De Keyser tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 18/19 februari en 17/19 maart 2003.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 45 stemmen voor en 1 tegen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Elmar Brok (voorzitter), Christos Zacharakis (ondervoorzitter), Véronique De Keyser (rapporteur voor advies), Ole Andreasen, Per-Arne Arvidsson, Alexandros Baltas, André Brie, Rosa M. Díez González, Hélène Flautre (verving Joost Lagendijk), Glyn Ford, Pernille Frahm (verving Pedro Maset Campos), Michael Gahler, Per Gahrton, Gerardo Galeote Quecedo, Jas Gawronski, Vitaliano Gemelli (verving John Walls Cushnahan), Alfred Gomolka, Vasco Graça Moura (verving Alain Lamassoure), Ulpu Iivari (verving Catherine Lalumière), Georg Jarzembowski (verving Franco Marini), Efstratios Korakas, Armin Laschet, Cecilia Malmström, Hugues Martin, Linda McAvan, Emilio Menéndez del Valle, Philippe Morillon, Pasqualina Napoletano, Raimon Obiols i Germà, Arie M. Oostlander, Reino Paasilinna (verving Hannes Swoboda), Doris Pack (verving Jürgen Schröder), Jacques F. Poos, Lennart Sacrédeus (verving Karl von Wogau), Jannis Sakellariou, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacques Santer, Elisabeth Schroedter, Ioannis Souladakis, Ursula Stenzel, Ilkka Suominen, Charles Tannock, Gary Titley (verving Jan Marinus Wiersma), Joan Vallvé, Bob van den Bos, Demetrio Volcic en Matti Wuori.

CONCLUSIES

De Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie onderstaande punten in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. bevestigt opnieuw het economische zowel als het geopolitieke belang van de vorming van een stabiliteitszone in het Middellandse-Zeegebied en van een geconsolideerd Euro-mediterraan partnerschap; verheugt zich over de recente associatieovereenkomst met Egypte, Algerije en vervolgens met Libanon, alsmede over de nieuwe bepalingen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken en de bestrijding van het terrorisme die in deze overeenkomsten zijn opgenomen, en moedigt de spoedige ratificatie en tenuitvoerlegging aan van deze overeenkomsten, waarin alle aspecten van onze economische, politieke, sociale, culturele en humanitaire betrekkingen aan bod komen; wijst er met klem op dat de associatieovereenkomsten zich in geen geval mogen beperken tot een geleidelijke invoer van een vrijhandelszone; roept de partijen op tot een spoedige afsluiting van de onderhandelingen over de overeenkomst Syrië/EU om aldus het netwerk van euromediterrane associatieovereenkomsten te voltooien;
2. moedigt de voortzetting aan van bijeenkomsten en ad-hocbesprekingen over onderwerpen als de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad, drugs- en mensenhandel, mensenrechten en justitie, immigratie, sociale integratie van migranten alsmede de terugkeer naar hun land, met inachtneming van de internationale instrumenten op het gebied van de rechten van de mens en van vluchtelingen, en ondersteunt daartoe de MEDA-programma's voor ontwikkeling in de gevoelige regio's; verheugt zich over de opzet van workshops ter vergemakkelijking van de toepassing van de associatieovereenkomsten door de respectieve regeringen en wijst erop dat de programma's ter bevordering van democratie en mensenrechten onverbreekelijk met de tenuitvoerlegging van deze overeenkomsten verbonden zijn;
3. wijst er nogmaals op dat zodra het proces van de uitbreiding naar het Oosten zal zijn voltooid, het Middellandse-Zeegebied voor de Unie de meest nabije strategische grens wordt, en verzoekt daarom de Euromediterrane partners om spoedige tenuitvoerlegging van het op de vijfde ministersconferentie in Valencia goedgekeurde actieplan;
4. verheugt zich over de hervormingen gericht op rationalisering en deconcentratie, en met name over de verbetering van de verhouding betalingen/betalingsverplichtingen, maar wenst dat de regionale dimensie van de programma's beter wordt ontwikkeld; herhaalt zijn steun aan het subregionale initiatief van het Agadir-proces;
5. onderstreept de noodzaak van een versterking van het Barcelona-proces om gemeenschappelijk het hoofd te kunnen bieden aan de belangrijkste uitdagingen waar het Euromediterrane gebied voor staat: bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad en corruptie; beheer van de migrantenstroom en gemeenschappelijke bestrijding van illegale immigratie door toepassing van het beginsel van een tussen de EU, de lidstaten, de derde landen die landen van herkomst en transitlanden zijn, gedeelde verantwoordelijkheid, tegelijkertijd met de invoering van een

integratiebeleid ter vergemakkelijking van de legale migratie en het verkeer van personen en ter garantie van de eerbiediging, overeenkomstig de bepalingen van het internationale recht, van de rechten en waardigheid van het individu, een en ander met eerbiediging van de bepalingen van de op het IVe parlementaire Euromediterrane Forum te Bari aangenomen resolutie over migratie; eerbiediging en tenuitvoerlegging van de overeenkomsten op het gebied van de mensenrechten; de sociaal-economische verschillen en de noodzaak werkgelegenheid te scheppen; verdediging en bescherming van het milieu en de maritieme veiligheid; onderstreept de noodzaak van grotere bewustmaking van het publiek van het Barcelona-proces;

6. betreurt ten zeerste het uitblijven van een regeling van het Midden-Oostenconflict, hetgeen de voortgang van het ontwerp voor een Euro-mediterraan handvest voor vrede en stabiliteit ernstig belemmert, evenals de tenuitvoerlegging van de via MEDA gefinancierde programma's in deze regio; betreurt met name de huidige opschorting van het proces van projectidentificatie en programmering in Israël en Palestina, en wenst dat hieraan zo spoedig mogelijk een nieuwe impuls wordt gegeven in deze gekwelde regio die wordt geconfronteerd met een ongekeerde escalatie van geweld en is blootgesteld aan blind terrorisme waartegen MEDA de strijd dient voort te zetten;
7. verzoekt de Commissie projecten op te stellen die zijn aangepast aan de specifieke situatie van elk land, en wenst dat deze gedifferentieerde evaluatie vergezeld gaat van ondersteunende stimuleringsprogramma's mede met het oog op een endogene ontwikkeling, gericht op het scheppen van een dynamische en productieve sociale structuur, in constructieve samenwerking met de regeringen van de partnerlanden; herinnert aan het feit dat de uitbreiding en het Barcelona-proces elkaar aanvullen en wijst met klem op de noodzaak de bestaande en toekomstige lidstaten te herinneren aan de verplichtingen van de EU ten aanzien van het Middellandse-Zeegebied; wenst dat de Balkanlanden deelnemen aan de parlementaire dialoog en dat een CARDS/MEDA-samenwerkingsprogramma wordt opgezet; herinnert de Commissie aan de noodzaak het beleid van de Europese Unie ten aanzien van de nieuwe buurlanden te stutten op een systematisch en coherent beleid ter bevordering van de mensenrechten;
8. is verheugd over de voorstellen van de Commissie in antwoord op de concrete vragen van het Europees Parlement, maar wenst dat strikter en met een in bepalingen vastgelegde regelmaat de hand wordt gehouden aan de regels betreffende raadpleging van en informatieverstrekking aan het Europees Parlement inzake de planning, de tenuitvoerlegging van de programma's en de evaluatie van de resultaten van MEDA, met name door de gedecentraliseerde delegaties;
9. wenst dat de ambtenaren die zijn belast met de buitenlandse hulp van de Europese Unie regelmatig cursussen volgen op het gebied van de mensenrechten, zodat zij vertrouwd raken met dit aspect van hun taak en dat zij kunnen toezien op de strikte toepassing van de "mainstreaming" inzake de mensenrechten;
10. dringt aan op de invoering van een mechanisme voor regelmatige en transparante evaluatie, op basis van de door de Commissie jaarlijks ingediende verslagen per land, van de tenuitvoerlegging van de associatieovereenkomsten, met name waar het de

eerbiediging van de mensenrechtenclausule betreft, en waarin wordt deelgenomen door het Europees Parlement, terwijl met de NGO's hierover regelmatig de dialoog wordt aangegaan; wenst in het algemeen dat de invloed van de samenwerkingsprojecten op de mensenrechten systematisch wordt geëvalueerd, ook in het jaarverslag van de Commissie over de MEDA-programma's, en dat aan de bilaterale instrumenten ter tenuitvoerlegging van de financiële steun voor MEDA soortgelijke voorwaarden worden verbonden als die welke zijn opgenomen in de associatieovereenkomsten; verzoekt de Commissie, de Raad en de partnerlanden deze kwesties prioritair te beschouwen en zich op coherente, consistente en doeltreffende wijze in te zetten voor de mensenrechten;

11. betreurt de geringe omvang van de financiële steun die is toegekend aan de Middellandse-Zeelanden in het kader van het Europees initiatief voor de democratie en de bescherming van de mensenrechten, dat sinds de tenuitvoerlegging van MEDA II de programma's "MEDA democratie" heeft opgevolgd, en wenst een grotere en meer gediversifieerde keuze van begunstigde landen; spreekt zijn grote verontrusting uit over het besluit van de Commissie voor deze programma's geen landen uit te kiezen waarvan de civil society actief maar nog kwetsbaar is; verlangt dat in de toekomst het Europees Parlement naar behoren over de te begunstigen landen wordt geraadpleegd;
12. herhaalt zijn steun aan de officiële invoering van een Euromediterrane parlementaire vergadering op de ministerconferentie Euromed te Napels (2-3 december 2003), die moet uitgroeien tot een van de instellingen van het proces van Barcelona waarbij het beginsel van wederzijdse bijstand tussen de ministeriële en de parlementaire organen van het proces wordt ingevoerd en de vergadering de bevoegdheid wordt verleend om aanbevelingen aan de ministeriële organen te doen; dringt aan op actieve participatie van de Euromediterrane parlementen op de volgende vergadering van het Parlementair Forum Euromed op Kreta;
13. herhaalt eveneens zijn steun aan de oprichting van een Euromediterrane investeringsbank die een werkelijke ontwikkeling van de mediterrane derde landen moet bevorderen en stimuleren;
14. wenst dat de civil society, met name de sociale partners, van de partnerlanden nauw betrokken wordt bij het proces van de opstelling, tenuitvoerlegging en evaluatie van de projecten en dat bij cofinancieringsoperaties in de MEDA-programma's meer rekening wordt gehouden met de soms geringe financiële capaciteit van de niet-gouvernementele organisaties, met name de plaatselijke, en moedigt de ontwikkeling aan van microprojecten; verzoekt de Commissie de ontwikkeling van plaatselijke NGO's te ondersteunen en verzoekt de partnerlanden hun onafhankelijkheid te eerbiedigen, hen aan te moedigen zich open te stellen voor vrouwen en jongeren en tussen deze organisaties onderling waarachtige transnationale samenwerking te bevorderen, en verlangt van de lidstaten grotere soepelheid bij de toekenning van visa's;
15. wenst dat de invoering wordt overwogen van een speciaal visum ter vereenvoudiging van het verkeer van zakenlieden, universitaire medewerkers, onderzoekers, studenten,

journalisten en sociale partners, die deelnemen aan het Euromediterraan partnerschap;

16. benadrukt de cruciale rol van de civil societies en herhaalt zijn steun aan het burgerforum Euromed waardoor de informele dialoog met de civil society nadrukkelijk wordt bevorderd en moedigt de lopende initiatieven ter verbetering van de vergaderstructuur van het forum aan;
17. verheugt zich over de oprichting van de Groep der Wijzen voor de dialoog tussen de volkeren en de culturen; verzoekt de Raad en de Commissie dringend om spoedige oprichting van de Euromediterrane Stichting voor de dialoog tussen de volkeren en culturen die evenals het Waarnemingscentrum voor migraties werd goedgekeurd in het actieplan van Valencia;

20 maart 2003

ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GELIJKE KANSEN

aan de Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie

inzake het jaarverslag van het programma MEDA 2000
(COM(2001) 806 – C5-0524/2002 – 2002/2235(INI))

Rapporteur voor advies: Rodi Kratsa-Tsagaropoulou

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen benoemde op haar vergadering van 26 november 2002 Rodi Kratsa-Tsagaropoulou tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 19 februari en 18 maart 2003.

Op dezelfde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende conclusies.

Bij de stemming waren aanwezig: Anna Karamanou (voorzitter), Marianne Eriksson (ondervoorzitter), Jillian Evans (ondervoorzitter), Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (rapporteur voor advies), María Antonia Avilés Perea, Regina Bastos, Ilda Figueiredo (verving Armonia Bordes), Geneviève Fraisse, Fiorella Ghilardotti, Marie-Hélène Gillig (verving Elena Ornella Paciotti), Karin Jöns (verving Lissy Gröner), Hans Karlsson, Hedwig Keppelhoff-Wiechert (verving Emilia Franziska Müller overeenkomstig artikel 153, lid 2 van het Reglement), Christa Klaß, Astrid Lulling, Maria Martens, Christa Prets, Olle Schmidt (verving Lone Dybkjær), Miet Smet, Joke Swiebel en Sabine Zissener.

CONCLUSIES

De Commissie rechten van de vrouw en gelijke kansen verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, externe handel, onderzoek en energie onderstaande punten in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. dringt aan op de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de beginselen van de Verklaring van Barcelona betreffende democratisering en de naleving van de mensenrechten en de horizontale en expliciete integratie van de genderdimensie in de drie pijlers van de associatierelatie, en bijgevolg ook op de incorporatie van de beginselen van eerbiediging en bevordering van de rechten van de vrouwen in de procedure van Barcelona;
2. verzoekt de Commissie om in het kader van de associatieovereenkomsten te zorgen voor een politieke follow-up van het democratische beginsel van naleving van de fundamentele rechten en van de gender-dimensie, en is van oordeel dat dit principe, even als het follow-up-mechanisme, niet alleen in repressieve zin moet worden toegepast, maar in de eerste plaats ook mogelijkheden moet bieden tot het nemen van positieve maatregelen om de rechten van de vrouwen te verzekeren;
3. verzoekt de Commissie om informatie te verstrekken over de daadwerkelijke uitvoering van de financiële verplichtingen die in het kader van de programma's MEDA 1 en MEDA 2 (lopende fase) zijn aangegaan ter ondersteuning van de effectieve participatie van de vrouwen aan het economische en sociale leven en ter financiering van voorbereidende acties en pilootprojecten voor de voorlichting en vorming betreffende het beleid ter bevordering van de gelijkheid tussen de geslachten;
4. verzoekt de Commissie om een Eerste Regionaal Programma uit te werken inzake de participatie van de vrouwen aan het economische en sociale leven en de economische en sociale ontwikkeling (dit besluit werd reeds onder het Belgische voorzitterschap genomen - Regionaal Forum te Brussel, 14 juni 2001), opdat er gelegenheid wordt geboden tot een zo spoedig mogelijke verklaring van belangstelling, en vervolgens tot een verbreiding van goede praktijken;
5. verzoekt de Commissie om over te gaan tot opstelling en publicatie van een analytisch verslag over de kwalitatieve en kwantitatieve participatie van de lidstaten van de Europese Unie aan de regionale programma's van MEDA (sectoren, type ondernemingen), aangezien de periodieke evaluaties tot nu toe uitsluitend betrekking hadden op de geassocieerde landen;
6. verzoekt de Europese Investeringsbank om een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie uit te voeren van de kredietverleningen die in het kader van de euro-mediterrane samenwerking aan ondernemingen van de lidstaten van de Europese Unie zijn verstrekt, aangezien ook in dit geval de evaluaties thans nog uitsluitend de geassocieerde landen betreffen.

ONTWERPRESOLUTIE B5-0536/2002

Ontwerpresolutie van het Europees Parlement over een Euro-Arabisch ondernemingsverbond

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat het belangrijk is wegen te creëren waarlangs bedrijfssamenwerking tussen de lidstaten van de Europese Unie en de Arabische landen kan worden gestimuleerd,
- B. overwegende dat een dergelijke samenwerking de oprichting van de gemengde vennootschappen tussen Europese en Arabische bedrijven zou vergemakkelijken en dat dit voor beide partijen markten zou openen,
- C. overwegende dat de joint ventures tussen bedrijven uit Europese en Arabische landen niet de economische mogelijkheden hebben dat gemakkelijke en toegankelijke samenwerkingsvormen zouden bieden,
- D. overwegende dat een Euro-Arabisch ondernemersverbond in de gehele Europese Unie het leggen van contacten tussen bedrijven uit Europese en Arabische landen zou vergemakkelijken en de economische betrekkingen tussen de Europese Unie en de Arabische landen ten goede zou komen,
 1. pleit ervoor op communautair niveau te ijveren voor de oprichting van een Euro-Arabisch ondernemersverbond voor de gehele Europese Unie;
 2. wenst dat dit verbond samenwerking tussen communautaire en Arabische ondernemingen mogelijk maakt door middel van oprichting van gemengde vennootschappen;
 3. beveelt aan dit verbond in te zetten voor intensivering van de Euro-Arabische handelsbetrekkingen, teneinde de banden van samenwerking en vriendschap tussen beide regionale blokken nauwer aan te halen.